

Nader onderzoek beschermde soorten

Meerpaal 20 te Oosterhout

OPGESTELD VOOR:
St. Ahmet Yesevi Moskee

OPGESTELD DOOR:
STANTEC BV

REFERENTIE:
327101376

DATUM:
18 februari 2025

Nader onderzoek beschermde soorten

In opdracht van:

St. Ahmet Yesevi Moskee

Opgesteld door:

5.1.2.e

Projectnummer:

327101376

Documentnaam:

Nader onderzoek vleermuizen Meerpaal 20 te Oosterhout

Datum:

18 februari 2025

Versie	Vrijgegeven door	Paraaf	Datum
Nader onderzoek vleermuizen Meerpaal 20 te Oosterhout	5.1.2.e	5.1.2.e	18 februari 2025

Bezoekadres

5.1.2.e

5.1.2.e

www.stantec.com/nl

KVK 5.1.2.e

BNP 5.1.2.e

IBAN 5.1.2.e

BIC 5.1.2.e

Stantec BV is ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 en VCA** gecertificeerd

Het is niet toegestaan de inhoud en/of vorm van door Stantec opgestelde rapportages aan te passen

Inhoudsopgave

1.0 Samenvatting	1
2.0 Inleiding	2
2.1 Aanleiding	2
2.2 Locatie	2
2.3 Omschrijving huidige situatie	4
2.4 Omschrijving toekomstige situatie	5
2.5 Activiteiten	5
2.6 Wettelijk kader	5
2.7 Doel	5
3.0 Methode	6
3.1 Vleermuizen	6
3.2 Betrouwbaarheid	9
3.3 Geldigheid	10
4.0 Resultaten	11
4.1 Vleermuizen	11
5.0 Conclusie	11
5.1 Vleermuizen	11
5.2 Overige soorten (niet meegenomen in onderzoek)	12
5.3 Maatregelen	12
6.0 Bronnen	14

Bijlage 1: Conclusie uit de quickscan flora- en fauna-activiteiten

Bijlage 2: Verbodsbepalingen Omgevingswet onderdeel flora- en fauna-activiteiten

Bijlage 3: Soortomschrijving vleermuizen

Bijlage 4: Kaart verblijfplaats ruige dwergvleermuis (buiten het plangebied)

1.0 SAMENVATTING

Op basis van de quickscan en het nader onderzoek is bepaald dat vervolgstappen nodig zijn om overtredingen van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet te voorkomen. In onderstaande tabel zijn deze vervolgstappen weergegeven.

Tabel 1: Te nemen vervolgstappen om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen.

Soort of soortgroep	Onderzochte functie	Beschermde functies aanwezig	Overtreding verbods-bepaling	Omgevings-vergunning OW nodig	EWP nodig *
Algemene broedvogels	--	<u>Mogelijk</u>	<u>Mogelijk</u>	Nee	<u>Ja</u> *
Vleermuizen	Vaste rust- en verblijfplaats	Nee	Nee	Nee	<u>Ja</u>

* Door te werken volgens een ecologisch werkprotocol (EWP) wordt voorkomen dat er een negatief effect optreedt op aanwezige beschermde soorten en functies.

2.0 INLEIDING

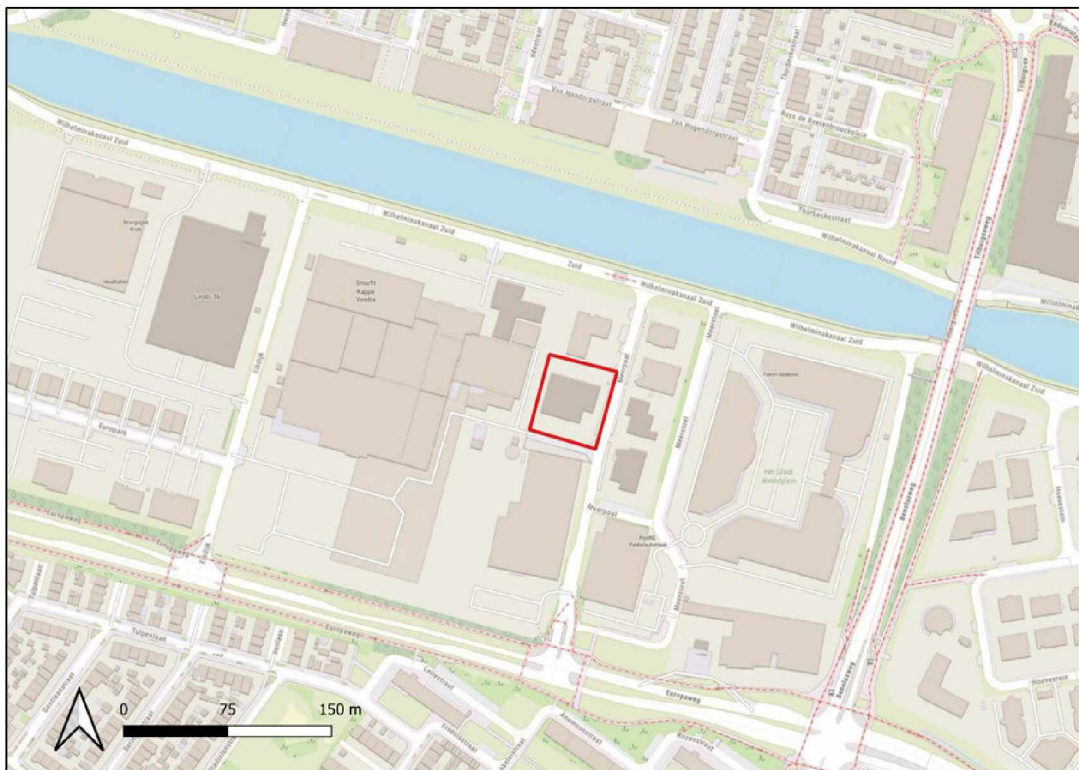
2.1 AANLEIDING

Opdrachtgever is voornemens een nieuwe moskee te realiseren. Momenteel is het plangebied in gebruik als Moskee en bestaat het plangebied uit een bedrijfspand met loods. De ruimte binnen de bestaande moskee is te klein en biedt geen mogelijkheden uit te breiden. Daarom is de St. Ahmet Yesevi Moskee op zoek gegaan naar extra ruimte voor de moskeebezoekers en met voldoende ruimte voor parkeren. Het pand is onder tijdelijke vergunning al gebruikt voor enkele activiteiten (kantoorruimte en keuken ter ondersteuning van activiteiten), maar zal volledig worden gesloopt, waarna een nieuwe moskee wordt gebouwd. Dit wordt een moderne moskee die qua uiterlijk past binnen de karakteristieke kenmerken van een terrein met kantoren, bedrijven en winkels.

Uit de quickscan flora- en fauna-activiteiten (Stantec, 2025) ter plaatse van het plangebied blijkt dat de locatie potentieel geschikt is voor gebouw bewonende vleermuizen. In bijlage 1 zijn de conclusies uit de quickscan weergegeven. Middels het nader onderzoek wordt bepaald of deze soorten gebruik maken van het plangebied.

2.2 LOCATIE

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Oosterhout, gemeente Oosterhout, provincie Noord-Brabant. De omliggende bebouwing is vergelijkbaar met de projectlocatie, het zijn allemaal loodsen met kantoorgelegenheid. Zuidelijk van het pand ligt de verbindingsweg (Europaweg). Noordelijk is het Wilhelminakanaal aanwezig. Bij beide lijnvormige verbidingsstructuren zijn boomlanen aanwezig. Zie figuur 1 voor het plangebied.

Figuur 1: Globale ligging plangebied (rood omlijnd).

2.3 OMSCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied bevindt zich op een terrein met kantoren, bedrijven en winkels in Oosterhout met rondom soortgelijke bebouwing. Het wordt omgeven door andere bedrijfspanden.

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 2000 m². Het aanwezige gebouw is een loods met kantoorruimte aan de voorkant. De kantoorruimte is als kantoor en cursusruimte in gebruik. De loods is in gebruik voor de opslag van meubels. Het dak van het gebouw bestaat uit metalen platen. Net zoals de zijkanten. Tussen de metalen platen aan de zijkant is isolatiemateriaal aangebracht, maar is aan de boven- en onderkant open. De onderste 1,5 meter is opgebouwd uit stenen/betonplaten en is geïsoleerd, een spouwmuur is hier aanwezig maar er zijn geen open stootvoegen. Het kantoorpand bestaat uit stenen/betonplaten muren met raamwanden daarin. Langs de ramen is zonnewering aanwezig. Bij de ingang hangt een overkapping.

Het terrein bestaat voornamelijk uit tegels en gras. In de hoek links achter zijn enkele struiken aanwezig. Een perkje is linksvoor langs de weg aanwezig. Tevens staat een klein opslaghok op het terrein met stoelen. Aan de achterkant staat ook een oude auto. Deze lijkt niet meer in gebruik te zijn.

In figuur 2 is een impressie van het plangebied weergegeven.

Figuur 2: Impressie van het plangebied, foto's door Stantec 2025.

2.4 OMSCHRIJVING TOEKOMSTIGE SITUATIE

De Stichting Ahmet Yesevi Moskee is gevestigd in het centrum van Oosterhout. Het bestaande pand in het centrum biedt onvoldoende ruimte om alle activiteiten een plek te kunnen bieden. De Stichting is voornemens om te verhuizen naar Meerpaal 20 te Oosterhout en ter plaatse een nieuwe moskee te bouwen. De nieuwe locatie bevindt zich op het terrein 'Oosterheide', een terrein dat zich de komende jaren meer zal ontwikkelen van 'klassiek' terrein naar een gemengd terrein met ruimte voor maatschappelijke, recreatieve en woonfuncties. Op dit moment bevindt zich een kantoorpand op de locatie. Deze is al in gebruik als vergaderruimte van de St. Ahmet Yesevi Moskee, waarvoor een tijdelijke vergunning is afgegeven.

2.5 ACTIVITEITEN

De door opdrachtgever uit te voeren activiteiten betreffen: Het aanleggen van ...

- Het verwijderen van de huidige bebouwing, bestrating en groen.
- Het realiseren van nieuwbouw en parkeerplaatsen.

2.6 WETTELIJK KADER

Uit de quickscan flora en fauna-activiteiten (Stantec, 2025) ter plaatse van het plangebied blijkt dat het plangebied beschikt over potentieel geschikt habitat voor gebouw bewonende vleermuissoorten. Middels het nader onderzoek wordt bepaald of deze soorten gebruik maken van het plangebied en of, door de werkzaamheden, een negatief effect optreedt op deze soorten. In bijlage 2 is weergegeven welke verbodsbepalingen mogelijk per soortgroep en/of soort kunnen worden overtreden.

2.7 DOEL

Het doel is het vaststellen van de aanwezigheid dan wel afwezigheid van gebouw bewonende vleermuissoorten. Onderzoek is noodzakelijk naar vaste rust- en verblijfplaatsen in de bebouwing.

Met soort specifieke onderzoeken wordt onderzocht of verbodsbepalingen uit de Omgevingswet door de werkzaamheden worden overtreden en of een omgevingsvergunning benodigd is om de werkzaamheden doorgang te laten vinden. Indien mogelijk wordt een advies opgesteld om met mitigerende maatregelen overtredingen van de verbodsbepaling te voorkomen of te verzachten.

3.0 METHODE

In dit hoofdstuk worden de methoden beschreven die gehanteerd zijn voor het nader onderzoek naar gebouw bewonende vleermuizen.

3.1 VLEERMUIZEN

3.1.1 Soortomschrijving

Op basis van de quickscan flora- en fauna-activiteiten (Stantec, 2022) is een nader onderzoek noodzakelijk naar de volgende vleermuissoorten die zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied; gewone/ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Vleermuizen maken gebruik van gebouwen en/of bomen voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen. Voor het nader onderzoek is gekeken naar gebouwbewonende soorten. In onderstaande tabel is weergegeven of voorgaande soorten boom- of gebouwbewonend zijn of dat ze zowel in bomen als gebouwen voorkomen. Daarnaast is aangegeven welke typen verblijfplaatsen worden onderzocht in het nader onderzoek (groen gemarkeerd). Een uitgebreidere soortomschrijving is te vinden in bijlage 3.

Tabel 2: Type verblijfplaatsen van vleermuizen per periode.

Nederlandse naam	Kraam- en zomer verblijf		Paar verblijf		Winter verblijf	
	Gebouw	Boom	Gebouw	Boom	Gebouw	Boom
Gewone dwergvleermuis	X		X		X	
Laatvlieger	X		X		X	
Ruige dwergvleermuis	X	X	X	X	X	X

X = eerste voorkeur.

XX = tweede voorkeur.

1 = spleten, scheuren en/of kieren.

2 = grote open ruimtes, zoals een zolder of kerktoeren.

3 = ondergrondse ruimtes, zoals (mergel/kalksteen)groeven, bunkers, forten, zestingwerken, oude steenfabrieken, (ijs)kelders, tunnels, grotten, mijnen en (kasteel)kelders.

3.1.2 Beschermingsregime

Vleermuizen zijn beschermd conform paragraaf 11.2.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Daarin staat beschreven dat vaste rust- en verblijfplaatsen, alsook het functionele leefgebied (vliegroutes en foerageergebied) van vleermuizen beschermd zijn. Tevens is het verboden de soort te doden en/of verstoren.

3.1.3 Onderzoeksmethodiek

Het onderzoek heeft zich gericht op het aantonen dan wel uitsluiten van verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing. In de aanwezige bomen binnen het plangebied zijn geen holten en spleten waargenomen waardoor deze ongeschikt zijn om als verblijfplaats voor vleermuizen te dienen.

Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 1 januari 2021). Ook zijn de kennisdocumenten van vleermuissoorten (BIJ12) geraadpleegd. Het protocol bevat de meest recentelijke wetenschappelijke inzichten, waarbij per soort is voorgeschreven onder welke veldcondities, met welke frequentie en voor welke duur onderzoek dient te worden uitgevoerd. Bij het hanteren van het protocol, wordt in juridische zin voldaan aan de eisen

die het bevoegd gezag stelt aan de onderzoeksmethodiek. Het onderzoek is uitgevoerd in vijf onderzoeksronden.

De afwezigheid van vleermuizen kan voldoende aannemelijk worden gemaakt als er geen waarnemingen zijn van in- en/of uitvliegende dan wel zwermende exemplaren in een gebouw na:

Zomer- en kraamverblijf

- Twee avondbezoeken met een duur van twee uur, startend op zonsondergang.
- Eén ochtendbezoek met een duur van twee uur, eindigend op zonsopkomst.
- De bezoeken hebben een tussenperiode van minimaal 20 dagen (de ochtendronde eenmaal minimaal 20 dagen ten aanzien van één van de avondrondes) in de periode van 15 mei tot 15 juli, waarvan 1 ronde in juni.
- Tijdens goede weersomstandigheden; minimale temperatuur van 8° C, een windkracht van maximaal 5 Bft en droog tot maximaal motregen.

In de onderzoeksperiode naar kraam- en/of zomerverblijfplaatsen is onderzoek uitgevoerd door twee onderzoekers in drie onderzoeksronden. In figuur 4 zijn de zichtlijnen per onderzoeker weergegeven voor de kraam-/zomerperiode. Door het inzetten van twee onderzoekers op deze specifieke locaties is een overzicht van het plangebied gecreëerd van >75%. Hiermee wordt voldaan aan de inspanningsplicht om tot gedegen onderzoek te komen.

Paarverblijf

- Twee bezoeken startend vanaf een half uur na zonsondergang met een duur van twee en een half uur.
- De bezoeken hebben een tussenperiode van minimaal 20 dagen in de periode van 15 augustus tot 1 oktober.
- Tijdens goede weersomstandigheden; minimale temperatuur van 12° C, een windkracht van maximaal 5 Bft en droog tot maximaal motregen.

In de onderzoeksperiode naar paarverblijfplaatsen is onderzoek uitgevoerd door één onderzoeker in twee onderzoek rondes. Tijdens deze rondes zijn routes gelopen rond de gebouwen welke geschikt zijn als paarverblijfplaats. In figuur 5 zijn de routes per onderzoeker weergegeven in de paarperiode.

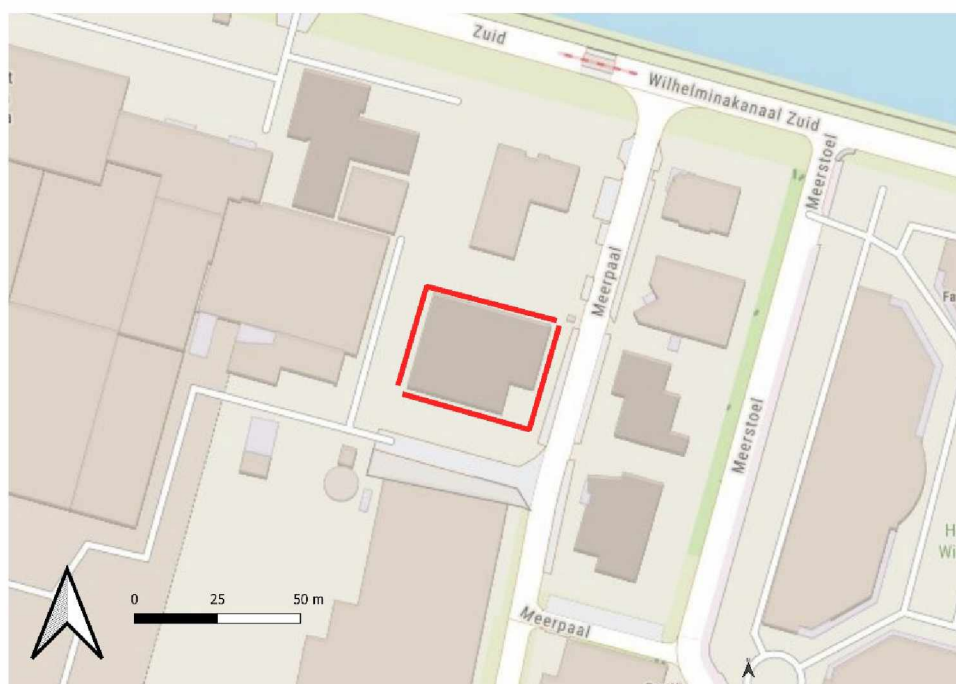
Tijdens de veldbezoeken wordt gebruik gemaakt van een batdetector (Pettersson D240X), in combinatie met een verrekijker en een sterke zaklamp voor het doen van zichtwaarnemingen. Een batdetector maakt de hoge frequenties (sonar) die vleermuizen gebruiken voor oriëntatie en jacht (echolocatie) hoorbaar voor het menselijk gehoor.

Afhankelijk van de frequentie, klank en ritme kan de soort worden gedetermineerd. Soorten van het geslacht *Myotis* zijn lastig om in het veld te determineren. De sonar van deze soorten wordt vertraagd (time expansion) opgenomen en later digitaal geanalyseerd. De waarnemingen worden ingevoerd in een veldwerkersapp die gebruik maakt van een QGIS-omgeving.

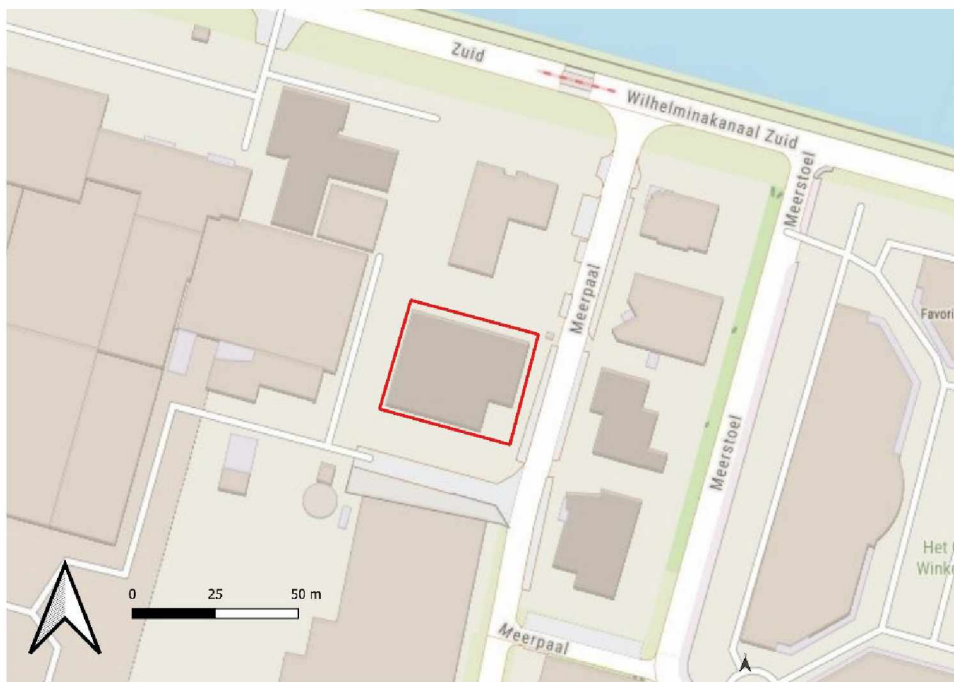
In tabel 3 zijn de onderzoeksdata, -tijden en veldcondities per onderzoeksronde weergegeven.

Tabel 3: Overzicht van de veldbezoeken voor vleermuizen.

Datum	Onderzoeks-tijd	Zonsopkomst/ zonsondergang	Type verblijf/functie	Weersomstandigheden
15-05-2023	21:05 - 23:26	21:26	Kraam-/ zomerverblijf	Windkracht 2 bft, dichtbewolkt, motregen, temperatuur van 10 °C
06-06-2023	21:45 – 22:50	21:45	Kraam-/ zomerverblijf	Windkracht 3 bft, onbewolkt, geen neerslag, temperatuur van 15 °C
08-06-2023	3:15 – 5:20	5:20	Kraam-/ zomerverblijf	Windkracht 3 bft, half bewolkt, geen neerslag, temperatuur van 13 °C
24-08-2022	21:38 – 00:00	20:45	Paarverblijf	Windkracht 2 Bft., licht bewolkt, droog en een temperatuur van 26 °C
19-09-2022	20:45 – 22:46	19:45	Paarverblijf	Windkracht 2 á 3 Bft., bewolkt, droog en een temperatuur van 12 °C

Figuur 3: Locaties van de onderzoekers en de gehanteerde zichtlijnen voor het nader onderzoek naar kraam- en zomerverblijfplaatsen van vleermuizen.

Figuur 4: Routes van de onderzoekers voor het nader onderzoek naar paarverblijfplaatsen van vleermuizen.

3.2 BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op een zorgvuldige wijze uitgevoerd, volgens het vigerende beleid, wet- en regelgeving ten aanzien van natuur alsook de richtlijnen en methoden op het gebied van ecologisch onderzoek.

Bij het bureauonderzoek wordt informatie gebruikt uit, op dat moment, voorhanden zijnde en beschikbare bronnen. Wij attenderen u erop dat de geraadpleegde bronnen mogelijk onvolledig zijn of dat niet alle bronnen zijn geraadpleegd, door het niet voorhanden dan wel opvraagbaar zijn. Hierdoor kan informatie ontbreken.

Ecologisch deskundige

Het bevoegd gezag verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaringen kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis moeten zijn opgedaan doordat de deskundige:

- Minimaal 3 jaar ervaring heeft met het uitvoeren van soortgericht onderzoek, eventueel onder begeleiding van een ervaren ecooloog.
- Soort specifieke kennis heeft opgedaan door middel van bijvoorbeeld veldwerk, onderzoek, studie of opleiding.
- Op HBO-, dan wel WO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.

- Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

Alle ecologen binnen Stantec hebben een afgeronde HBO dan wel WO-opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie. Hiermee wordt voldaan aan bovenstaande definitie van een ecologisch deskundige (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). Daarnaast hebben alle ecologen binnen Stantec, met uitzondering van de junioren, minimaal 3 jaar werkervaring. Een senior heeft minimaal 10 jaar werkervaring. Een junior staat altijd onder begeleiding van een medior of senior. Dit om de kwaliteit te waarborgen alsook kennis over te dragen.

3.3 GELDIGHED

Het bevoegd gezag hanteert over het algemeen de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: 'Onderzoeksgegevens welke, in het geval van soorten die onder artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving van de Omgevingswet vallen (beschermingsregime Vogel- en Habitatrichtlijn en andere soorten), mogen maximaal 3 jaar oud zijn ten opzichte van de datering van de aanvraag'. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan drie jaar na uitvoer van het nader onderzoek wordt aanbevolen de resultaten van het nader onderzoek opnieuw te toetsen.

4.0 RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het nader onderzoek naar gebouw bewonende vleermuizen besproken.

4.1 VLEERMUIZEN

4.1.1 Zomer- en kraamverblijf

Op basis van het veldonderzoek is geen waarneming gedaan van zomer- en kraamverblijfplaatsen. Op basis van een visuele inspectie zijn geen uitwerpselen aangetroffen. Ook is geen waarneming gedaan van invliegende, zwermende of uitvliegende vleermuizen. Het gebruik van de gebouwen binnen het plangebied als zomer- en kraamverblijf is hiermee uitgesloten.

Wel zijn over-/langs vliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In de ochtendronde is extra gelet op zwermende dieren lang de naburige bomenrij. Deze zijn niet waargenomen.

4.1.2 Paarverblijf

Op basis van het veldonderzoek wordt het voorkomen van paarverblijven op het plangebied uitgesloten. Tijdens de onderzoek rondes in de paarperiode zijn geen zwermende en baltsende mannetjes waargenomen in de omgeving van het gebouw. Het gebruik van het de gebouwen binnen het plangebied als paarverblijf is hiermee uitgesloten.

In de paartijd zijn wel waarnemingen gedaan van over- en langs vliegende en foeragerende vleermuizen. Het betrof de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis. Op het perceel ten noorden van het plangebied, bij Meerpaal 14, zijn paarroepen van een ruige dwergvleermuis waargenomen. Dit is de hele avond van 19 september 2022 gehoord, met daarbij een duidelijke waarneming van een paarroep vanaf de straatgevel van het gebouw achter de belettering. De ruige dwergvleermuis is gebonden aan Meerpaal 14. Ter plaatse van Meerpaal 20 zijn geen paarroepen of invliegende dieren waargenomen. De over- en langs vliegende en foeragerende dieren tonen geen verbondenheid met Meerpaal 20.

5.0 CONCLUSIE

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen op basis van de resultaten besproken.

5.1 VLEERMUIZEN

In onderstaande tabel zijn de onderzochte functies en bijbehorende conclusies weergegeven.

Tabel 4: Conclusies onderzochte functies in het plangebied voor vleermuizen.

Onderzochte functie	Functie waargenomen	Essentiële functie?	Essentieel voor	Aantal	Overtreding Ow	Omgevingsvergunning noodzakelijk
Kraamverblijf	Nee	Nee	Nee	-	Nee	Nee
Zomerverblijf	Nee	Nee	Nee	-	Nee	Nee
Paarverblijf	Nee	Nee	Nee	-	Nee	Nee

5.1.1 Zomer- en kraamverblijf

Op basis van het veldonderzoek is geen waarneming gedaan van zomer- en kraamverblijfplaatsen. Er zijn geen zwermende, invliegende of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Op basis van een visuele inspectie zijn eveneens geen uitwerpselen aangetroffen. Het gebruik van gebouwen binnen het plangebied als zomer- en kraamverblijf is hiermee uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

5.1.2 Paarverblijf

Op basis van het veldonderzoek wordt het voorkomen van paarverblijven uitgesloten. Er zijn geen zwemende en baltsende mannetjes waargenomen die duiden op het gebruik van gebouwen als paarverblijfplaats. Het gebruik van gebouwen binnen het plangebied als paarverblijf is hiermee uitgesloten. Wel wordt een EWP geadviseerd om verstoring door licht of trilling te voorkomen op de omliggende bebouwing waar een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis is waargenomen.

5.2 OVERIGE SOORTEN (NIET MEEGENOMEN IN ONDERZOEK)

Tijdens het nader onderzoek zijn meerdere waarnemingen gedaan van soorten welke niet onder het nader onderzoek vallen. Deze soorten vallen onder de soortgroepen algemene broedvogels. Voor deze soorten geldt dat werken via een werkprotocol het advies is.

5.3 MAATREGELEN

Om negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen, kunnen de maatregelen uit tabel 5 en 6 worden aangehouden. Deze maatregelen dienen nader te worden uitgewerkt in ecologisch werkprotocol.

Tabel 5: Maatregelen voor beschermde soorten tijdens uitvoer werkzaamheden

Soortgroep	Maatregel
Algemene broedvogels	- Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden, waarbij beplanting wordt verwijderd wordt gewerkt buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode, deze verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. - Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn. Dit

Soortgroep	Maatregel
	geldt ook voor de periode vlak voor of na het broedseizoen, het gaat om een broedgeval ongeacht de datum. • Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen preventieve maatregelen te worden genomen voorafgaande aan het broedseizoen waarbij de vegetatie gelegen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kort wordt gehouden, door periodiek maaien en afvoeren. • Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten, mag er niet worden gewerkt.
Vleermuizen verblijfplaatsen omgeving	• Indien toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting in de actieve periode van vleermuizen. Hierbij dient lichtval op bomen, water en gebouwen in de omgeving te worden vermeden om verstoring te voorkomen. Dit geldt voor de bouw zowel als voor de gebruiksfase.

6.0 BRONNEN

Achtergronddocumenten

- Quicksan flora- en fauna-activiteiten, Stantec, 327101376, februari 2025.
- Omgevingswet onderdeel flora- en fauna-activiteiten, januari 2024.
- Besluit activiteiten leefomgeving, januari 2024.
- Vleermuisprotocol, Netwerk Groene Bureaus, 1 januari 2021.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, BIJ12, juli 2017.
- Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, BIJ12, juli 2017.

Websites

- Nationale Databank voor Flora en Fauna (februari 2025) (www.ndff.nl).

Bijlage 1: Conclusie uit de quickscan flora- en fauna-activiteiten

Soortgroep	Beschermde soorten/functie	Vervolgonderzoek/Maatregel
Vaatplanten	Nee	Nee
Algemene broedvogels	Ja , er is geschikt broedbiotoop aanwezig voor algemene broedvogels.	Nee
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nee	Nee
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee
Vleermuizen verblijfplaatsen	Nee	Nee
Vleermuizen vliegroutes	Nee	Nee
Vleermuizen foerageergebied	Ja , de bebouwing is/zijn potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaatsen.	Ja , naar kraam-en zomerverblijf, paarverblijf.
Reptielen	Nee	Nee
Amfibieën	Nee	Nee
Vissen	Nee	Nee
Ongewervelden	Nee	Nee

Bijlage 2: Verbodsbepalingen Omgevingswet onderdeel flora- en fauna-activiteiten

Tabel 6: Verbodsbepalingen van de onderzochte soorten in het nader onderzoek

Soortgroep	Soorten	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
Vleermuizen	gewone/ruige dwergvleermuis en laatvlieger.	11.46	1a	Het is verboden in het wild levende dieren in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
			1b	Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
			1d	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen. *
* Foerageergebied en vlieg-/migratieroutes zijn beschermd als het van essentieel belang is voor het in standhouden van een vaste verblijfplaats. Dit is in zijn algemeenheid het geval als bij het verdwijnen van het foerageergebied of een vlieg-/migratieroute, ook de verblijfplaats zou verdwijnen (een indirect effect).				

Bijlage 3: Soortomschrijving vleermuizen

Op basis van de quickscan flora- en fauna-activiteiten (Stantec, 2025) is een nader onderzoek nodig naar de volgende soorten die zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied; gewone/ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Hieronder volgt een omschrijving per vleermuissoort waarin wordt ingegaan op uiterlijke kenmerken, foerageergebied, en vaste rust- en verblijfplaatsen.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) is een kleine vleermuis die veel uiterlijke gelijkenissen toont met de ruige dwergvleermuis. De rugvacht is roestbruin tot donkerbruin, de buikvacht is geelbruin en de vleugels en oren zijn donkerbruin. Deze soort is vooral in bebouwde omgevingen te vinden, waarin ze jagen in tuinen, parken, landgoederen, langs lanen, bomenrijen, houtwallen, dijken, bosranden, begraafplaatsen, vijvers en watergangen. De gewone dwergvleermuis is plaats getrouw, maar heeft in de omgeving een netwerk aan verblijfplaatsen waartussen relatief vaak verhuist wordt. In Nederland verblijft de soort vooral in gebouwen, bijvoorbeeld in spouwmuren, onder dakpannen, en achter daklijsten en betimmering. Deze locaties kunnen zowel in de kraam- en paarperiode en als winterverblijf worden gebruikt (Bronnen: Zoogdierenvereniging; Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, BIJ12, juli 2017).

Kleine dwergvleermuis

De kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus Pygmaeus*) is een kleine vleermuis die sterke gelijkenissen heeft met de gewone dwergvleermuis. De kleine dwergvleermuis is echter kleiner dan de gewone dwergvleermuis, en is herkenbaar aan de lichtere bruine kleuring op de buik, de snoet en oorbasis. Op de rug heeft deze soort een rood-oranje gloed. De soort prefereert waterrijke gebieden zoals bosranden, lanen, parken en tuinen om te jagen. Het jachtgedrag komt daarmee sterk overeen met die van de gewone dwergvleermuis. Verblijfplaatsen van de kleine dwergvleermuis zijn in Nederland zeer zeldzaam. Voor het zomerverblijf maakt deze soort gebruik van spleetvormige ruimten in gebouwen, zoals de spouw, daklagen of achter gevelbetimmering. Voor het paarverblijf maakt deze soort gebruik van bomen, gebouwen en vleermuiskasten. Voor het winterverblijf maakt deze soort gebruik van spleetvormige ruimten in bovengrondse gebouwen en bomen (Bron: Zoogdierveniging).

Laatvlieger

De laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) is een van de grootste vleermuizen van Nederland. De soort is te herkennen aan de tweekleurige vacht: koffiebruin op de rug, en koffie-met-melk-bruin op de buik. De soort jaagt boven open tot halfopen landschap, in beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen. De laatvlieger is een echte gebouwenbewoner. Kraamkolonies komen, voor zover bekend, alleen in gebouwen voor. In de paartijd (september-oktober) worden vergelijkbare verblijven gebruikt. In de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten (Bron: Zoogdierenvereniging).

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) is een kleine vleermuis die sterk lijkt op de gewone dwergvleermuis. Deze soort jaagt vooral in halfopen bosrijk landschap. Tijdens het jagen vliegen ze in een snelle rechtlijnige vlucht in lange banen. Net als de gewone dwergvleermuis heeft de ruige dwergvleermuis ook meerdere verblijfplaatsen waartussen ze relatief vaak verhuizen. In de bebouwing verblijft deze soort onder andere achter betimmering en daklijsten, in spouwmuren, onder dakbedekking en op zolders. Daarnaast kunnen ze ook verblijven in bomen en nest- en vleermuiskasten (Bronnen: Zoogdierenvereniging; Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, BIJ12, juli 2017).